

Uzasadnienie

1. Przedmiot regulacji

Ustalenie ceny za odprowadzanie wód opadowych lub roztopowych na terenie Gminy Wrocław.

2. Omówienie podstawy prawnej

Zgodnie z ustawą z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne, wody opadowe lub roztopowe nie są już kwalifikowane jako ścieki. Ta definicja ścieków i związana z nią prawna kwalifikacja wód opadowych lub roztopowych została przeniesiona także na grunt ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków, w związku z czym wody opadowe lub roztopowe obecnie nie są ściekami, a zbiorowe odprowadzanie wód opadowych lub roztopowych nie jest przedmiotem regulacji ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków. Zmiana ta powoduje, że zarówno taryfa za zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków, jak i regulaminy dostarczania wody i odprowadzania ścieków nie odnoszą się już do usług odprowadzania wód opadowych lub roztopowych.

Pomimo wskazanych powyżej zmian w prawie, zbiorowe odprowadzanie wód opadowych lub roztopowych w dalszym ciągu pozostaje zadaniem własnym Gminy Wrocław, mającym charakter zadania użyteczności publicznej.

W tym miejscu trzeba wyjaśnić, że zgodnie z art. 18 ust. 2 pkt 8 i pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym do wyłącznej właściwości rady gminy należy podejmowanie uchwał w sprawach podatków i opłat w granicach określonych w odrębnych ustawach oraz stanowienie w innych sprawach zastrzeżonych ustawami do kompetencji rady gminy, co jest przedmiotem niniejszej uchwały. Zorganizowane odprowadzanie wód opadowych lub roztopowych należy do zadań własnych gmin jako sprawa kanalizacji w rozumieniu art. 7 ust. 1 pkt 3 ustawy o samorządzie gminnym. Usługa odprowadzania wód opadowych lub roztopowych mieści się w pojęciu usług o charakterze użyteczności publicznej i posiada status usługi publicznej.

Zgodnie z art. 4 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 20 grudnia 1996 r. o gospodarce komunalnej do zadań rady gminy, jeżeli przepisy szczególne nie stanowią inaczej, należy ustalanie wysokości cen i opłat albo stanowienie o sposobie ustalania cen i opłat za usługi komunalne o charakterze użyteczności publicznej oraz za korzystanie z obiektów i urządzeń użyteczności publicznej jednostek samorządu terytorialnego. Powołany powyżej przepis upoważnia zatem organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego do regulowania odpłatności za usługi komunalne o charakterze użyteczności publicznej (w drodze postanowienia o wysokości cen i opłat albo o sposobie ustalania cen i opłat za określone usługi). Usługi odprowadzania wód opadowych lub roztopowych stanowią usługi komunalne o charakterze użyteczności publicznej (zaspokajają one potrzeby o charakterze zbiorowym, są świadczone w sposób ciągły i oparty na majątku publicznym, w celu zaspokojenia potrzeb zbiorowości bez możliwości wyboru dostawcy tej usługi).

Powyższe nie wyklucza oczywiście zawierania przez przedsiębiorstwo wodociągowe – kanalizacyjne z odbiorcami usług umów cywilnoprawnych, regulujących szczegółowe zasady świadczenia usług.

3. Konsultacje wymagane przepisami prawa (łącznie z przepisami wewnętrznymi)

Konsultacje nie są wymagane.

4. Uzasadnienie merytoryczne

1) MPWiK S.A. wykonuje zadania z zakresu odprowadzania wód opadowych lub roztopowych na terenie Gminy Wrocław, stanowiące usługę komunalną o charakterze użyteczności publicznej, i jest posiadaczem urządzeń, które służą do realizacji ww. zadań. W tym celu MPWiK S.A. prowadzi prace eksploatacyjne oraz działania inwestycyjne i remontowe.

2) Realizacja zadania polegającego na świadczeniu usługi odprowadzania wód opadowych lub roztopowych, eksploatacji, utrzymaniu i rozbudowie urządzeń kanalizacji deszczowej (rozumianych jako

wszelkie urządzenia przeznaczone do odprowadzania wód opadowych lub roztopowych) wymaga dysponowania stosownymi środkami finansowymi. Pochodzić one mogą z opłat wnoszonych przez podmioty korzystające z usług odprowadzania wód opadowych lub roztopowych. Nadrzędnym wymogiem jest zapewnienie zrównoważenia ponoszonych przez Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji S.A. z siedzibą we Wrocławiu kosztów, związanych z realizacją wskazanego wyżej zadania, przychodami - tak, aby zapewnić trwałość finansową umożliwiającą świadczenie usługi odprowadzania wód opadowych lub roztopowych w perspektywie wieloletniej oraz operacyjność finansową projektów związanych z urządzeniami kanalizacji deszczowej, a także uniknąć ryzyka subsydiowania skrośnego - z uwagi na regulacje obowiązujące Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji S.A. z siedzibą we Wrocławiu jako przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne, zakazane jest pokrywanie kosztów działalności w zakresie odprowadzania wód opadowych lub roztopowych przychodami z działalności polegającej np. na zbiorowym zaopatrzeniu w wodę lub zbiorowym odprowadzaniu ścieków.

3) Zapewnienie prawidłowego wykonywania usługi, w tym funkcjonowania urządzeń kanalizacji deszczowej oraz niezakłóconego odprowadzania wód opadowych lub roztopowych, wymaga sprawnego i ekonomicznego zarządzania urządzeniami kanalizacji deszczowej na terenie Gminy Wrocław, utrzymania sieci i urządzeń w dobrym stanie technicznym, wykonywania bieżącej konserwacji, prowadzenia remontów, przeglądów technicznych i czyszczenia urządzeń.

- 4) Cena za usługę odprowadzania wód opadowych lub roztopowych została ustalona w sposób zapewniający:
- a) uzyskanie przychodów niezbędnych do niezakłóconego świadczenia usługi odprowadzania wód opadowych lub roztopowych;
 - b) ochronę odbiorców usług przed nieuzasadnionym wzrostem cen;
 - c) motywowanie odbiorców usług do racjonalnego gospodarowania wodami opadowymi lub roztopowymi w celu ochrony środowiska, w szczególności poprzez ich retencjonowanie;
 - d) eliminację subsydiowania skrośnego, polegającego na pokrywaniu kosztów dotyczących jednego rodzaju działalności prowadzonej przez przedsiębiorstwo wodociągowo – kanalizacyjne przychodami z innej działalności;
 - e) łatwość ustalania i sprawdzania należności za świadczenie usług.

5) Cena zapewni pozyskanie przychodów na poziomie zapewniającym prawidłowe pod względem technicznym utrzymanie majątku dotyczącego urządzeń kanalizacji deszczowej oraz umożliwi pokrycie planowanych i koniecznych wydatków na eksploatację, w celu zapewnienia ciągłości świadczonych usług odprowadzania wód opadowych lub roztopowych.

Ergo

Zmiany klimatu to jeden z ważniejszych problemów obecnych czasów. Już dzisiaj obserwujemy zwiększoną częstotliwość i intensywność ekstremalnych zjawisk pogodowych, jak fale upałów i susze – z jednej strony, a z drugiej – gwałtowne, nawalne deszcze i tzw. błyskawiczne powodzie miejskie. W przyszłości te zjawiska będą się tylko pogłębiać, dlatego kluczowe jest kompleksowe podejście inwestorów do realizowanych przez nich przedsięwzięć, zgodnie z Miejskim Planem Adaptacji do Zmian Klimatu, uchwalonym przez Radę Miejską Wrocławia. Dzięki temu powstanie dla mieszkańców przyjazna i bioróżnorodna przestrzeń, zapewniająca odporność miasta na ekstremalne zjawiska pogodowe.

Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom mieszkańców, konieczny jest sprawny i efektywny system zagospodarowania wód deszczowych, by zadbać o zrównoważony rozwój i zabezpieczyć mieszkańców Wrocławia przed zagrożeniami i zniszczeniami, jakie niosą ze sobą nawalne deszcze.

Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji we Wrocławiu od początku 2013 r. zajmuje się całym systemem gospodarowania wodami opadowymi. Wcześniej kompetencje te należały do Zarządu Zieleni Miejskiej. Obecnie długość sieci kanalizacji deszczowej obsługiwanej przez MPWiK wynosi 570 km, a długość rowów to ok. 580 km. W systemie występują także 22 pompownie wód deszczowych i drenażowych oraz zbiorniki o charakterze otwartym, pełniące funkcje retencyjne i przyrodnicze. Zarządzanie tak obszerną infrastrukturą to ogromne koszty dla spółki komunalnej, które obejmują m.in.: eksploatację, czyszczenie,

konserwację i udrażnianie elementów systemu, opłaty za odprowadzenie wód deszczowych do środowiska, a także opracowanie koncepcji, dokumentacji projektowej i wreszcie realizację zadań związanych z gospodarowaniem wodami deszczowymi na terenie Wrocławia, czyli m.in. uporządkowanie zlewni Ługowiny, Borchówki oraz Kasiny i związane z tym przedsięwzięcia remontowo-inwestycyjne. Z utrzymaniem zbiorników o charakterze otwartym niejednokrotnie wiążą się także wydatki związane z występującymi tam gatunkami fauny i flory.

Wrocławskie wodociągi przystąpiły do przygotowania i realizacji Strategii Gospodarowania Wodami Opadowymi i Roztopowymi dla Miasta Wrocławia na lata 2022-2027 oraz rozpoczęły 4-letni program inwestycyjny i modernizacyjny sieci kanalizacji deszczowej.

Strategia Gospodarowania Wodami Opadowymi w pierwszej kolejności zakłada:

- Uporządkowanie gospodarowania wodami opadowymi i roztopowymi dla trzech kluczowych zlewni, tj. rzek Ługowiny, Kasiny oraz rzeki Brochówki w granicach administracyjnych Wrocławia,
- Przygotowanie rozwiązania problemów podtopień w miejscach ich częstego występowania, tj. w ulicach Kościelna-Buraczana, Borowska-Przystankowa, Borowska-Stawowa, Pułaskiego, Reymonta-Kleczkowska, Konduktorska, Awicenny, Mościckiego,
- Przygotowanie rozwiązania problemów związanych ze zjawiskiem suszy, tj. Staw Pilczycki oraz dwa zbiorniki przy ul. Swojczyckiej tzw. Czarna Woda.

Tempo realizacji wyżej wymienionych programów i zadań jest uzależnione od dostępności środków finansowych, w tym od wysokości dofinansowania przez Unię Europejską. MPWiK zamierza wnioskować o takie celowe dotacje.

4-letni program inwestycyjny i modernizacyjny sieci kanalizacji deszczowej zakłada przebudowę kanałów deszczowych i rozbudowę systemu zagospodarowania wód opadowych. Prace pochłonią ok. 41,5 mln zł. Wśród najważniejszych inwestycji można wymienić m.in.:

- Rozdział kanalizacji deszczowej od ogólnospławnej na os. Muchobór Wielki (5,5 mln zł)
- Budowa kanalizacji deszczowej – Wrocławskie Centrum Sportu al. Architektów (4,4 mln zł)
- Budowa kanalizacji deszczowej w ul. Wilkszyńskiej (4,1 mln zł)
- Budowa sieci kanalizacji deszczowej – budowa AWW (3,2 mln zł)
- Budowa kanalizacji deszczowej w osi zachodniej w ciągu drogi krajowej nr 94 (2,6 mln zł)
- Budowa układu pompowego wód opadowych w ul. Słonimskiego w celu rozdziału kanalizacji ogólnospławnej (2,4 mln zł)
- Budowa zamknięć piętrzących ścieki na kolektorach Odra, Ślęza ETAP 1 (2,2 mln zł)
- Budowa sieci kanalizacji deszczowej w ul. Kaparowej, Melisowej, łączniku ul. Melisowej i Kominiarskiej (2,2 mln zł)
- Rozdział kanalizacji ogólnospławnej i budowa kanalizacji deszczowej w ul. Pomorskiej (2,1 mln zł)

Wszystkie te działania mają przyczynić się do poprawienia bezpieczeństwa Wrocławia na wypadek intensywnych opadów. W związku z galopującą inflacją i wzrostem cen w każdej gałęzi gospodarki (koszty energii elektrycznej, gazu, paliw, materiałów do oczyszczania ścieków), spółka jest zmuszona prosić radnych o zgodę na podwyższenie opłaty za odprowadzenie wód opadowych i roztopowych.

Do tej pory Wrocław miał jedną z najniższych stawek w Polsce za odprowadzenie deszczówki w wysokości 2,10 zł za m³, gdzie dla przykładu w Poznaniu 7,66 zł, a w Bydgoszczy 5,48 zł..

Po zmianie opłat stolica Dolnego Śląska znalazłaby się w dalszym ciągu poniżej środka tabeli polskich miast na poziomie 3,84 zł.

Opłata ominie osoby, które zadbają o odpowiednią retencję na terenie swojej nieruchomości i wykorzystują deszczówkę powtórnie, np. instalując odpowiednie zbiorniki, tworząc zielone dachy, ogrody deszczowe, czy w końcu będą miały systemy rozsączające deszczówkę na tereny zielone.

Zgromadzone z opłaty środki zostaną przeznaczone na infrastrukturę umożliwiającą naturalną retencję i jej utrzymanie.

Co oznacza taka zmiana? Przy aktualnej cenie, opłata za mieszkanie w budynku wielolokalowym za odprowadzenie wód opadowych i roztopowych wynosi średnio 2,43 zł brutto na miesiąc. Natomiast przy planowanym wzroście ceny będzie to odpowiednio 4,45 zł. Cena wzrośnie więc o ok. 2 zł. Z kolei właściciel domu jednorodzinnego obecnie płaci za odprowadzenie deszczówki średnio 11,47 zł brutto miesięcznie. Po zmianie będzie to 20,98 zł.

Co ważne, opłaty ponoszą tylko właściciele nieruchomości podłączonych do systemu MPWiK – dla przykładu na terenie Wrocławia jest to zaledwie około 10% nieruchomości jednorodzinnych, które wodę deszczową przekazują do miejskiej kanalizacji.

Ostania zmiana opłat za odprowadzenie wody deszczowej miała miejsce w 2020 roku, a jeszcze wcześniejsza w 2013 roku.

5. Dane prawnie chronione

Projekt uchwały nie zawiera danych prawnie chronionych.